

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

UKRAINIAN LABOR NEWS

Адреса:
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.
Winnipeg, Man., Canada.

Address:
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man., Canada.

РІК XI.

Ч. 1 (1208).

ВІСНОК, 1. СІЧНЯ 1929.

WINNIPEG, MAN.

TUESDAY, JANUARY 1st, 1929.

No. 1 (1208).

VOL. XI.

ДАЛЬШІ ПОБІДИ ВІЙСЬКА НАД РЕАКЦІЙНИМИ ПОВСТАНЦЯМИ.

Афганістанська легация в Лондоні заперече поголоску, що король Аманула має намір абдикувати в користь свого сина. Під час бою між військом а повстанцями гранати падали на будинки британської легации в Кабулі.

ЛОНДОН, 29. грудня. — Звіdomлення до афганістанської легации від міністерства закордонних справ у Кабулі говорять про побіди афганістанського війська над реакційними повстанцями на двох фронтах. Повстанчий рух у східній провінції втрачає ґрунт, а північні повстанці є в повній утечі. Кабул, столиця Афганістану, є в нормальній стані. Легация заперече поголоску, що король Аманула має намір абдикувати в користь свого сина.

Звіdomлення кажуть, що військо наступає на північ північних повстанців, щоб примусити їх до здачі. Позиція уряду в Джалалабаді є сильна й вагне племя Могаманд допомагає урядовому війську проти Шинварів, з якими уряд веде переговори в справі миру.

Легация каже, що неправдою є, що Шинвари домагаються прогнання всіх закордонних легаций з Кабула за цю міра або що вони виставляють які інші протичужинські домагання.

НЮ ДЕЛІ, Індія, 29. грудня. — Три британські військові аероплани забрали з Кабула, столиці Афганістану, 68 жінок

АНГЛІЙСЬКИЙ ЛОРД ПЛАНУЄ БУТИ УГОРСЬКИМ КОРОЛЕМ.

ЛОНДОН, 29. грудня. — Поголоски про зроблення лорда Ротерміра королем Угорщини кружляли від давня й недавно знайшли вислі в лондонських газетах. Лорд Ротермір відмовився сказати щонабуть з приводу цього, однак його близькі приятелі потверджують ці поголоски.

Угорщина є тепер королівством без короля. Є два габсбурзькі кандидати на королівський трон, але угорський закон, а також декларація Франції, Італії й малої антанти на завжди виключують Габсбургів з угорського трону.

Лорд Ротермір підготував собі ґрунт на Угорщині тим, що у своїх газетах виказував несправедливості мирного договору для Угорщини.

Ротермір є власником багатьох газет і відомий в цім світі як "газетний король" Англії. Тепер він, як показується, забажав стати дійсним королем Угорщини. А що в інтересі британського імперіялізму було б мати англійського лорда на угорським троні, то правдоподібно так і станеться.

ОБВИНУВАЧУЮТЬ АРЕШТОВАНИХ ФАШІСТІВ.

БУДАПЕШТ, 29. грудня. — Людвіка Дана й Йосифа Шраера, арештованих провідників фашистських організацій, обвинувачують в змові приватних членів угорського кабінету й встановити на Угорщині фашистський уряд.

В своїх зізнаннях проти арештованих поліція сказала, що вони були провідниками двох банд, з яких кожна мала по 100 людей. Одна група мала намір іхати на Будапешт і захватити членів уряду. Друга мала увійти до сусіднього словацького міста й тероризувати багатих земельних власників, щоб висилити від них гроші.

ЖЕРТВИ ІНФЛЮЕНЦИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ ТА КАНАДІ.

ВАШІНГТОН, 27. грудня. — Департамент торгівлі повідомляє сьогодні, що в 78 найбільших американських містах померло минулого тижня на інфлюенцу або пневмонію близько 2,000 осіб.

Бюро публічного здоров'я виказує, що протягом минулого тижня захворювало на інфлюенцу більше як 800,000 осіб. Попереднього тижня було около 700,000 випадків захворювання на інфлюенцу.

Болівія наново розпочала війну проти Парагваю

БОЛІВІЙСЬКЕ ВІЙСЬКО ЗАНЯЛО ФОРТ ВАНГАРДІЯ І НАСТУПИЛО 12 МІЛЬ НА ПАРАГВАЙСЬКУ ТЕРИТОРІЮ.

ВАШІНГТОН, 28. грудня. — Парагвайський уряд повідомив свою легацию у Вашингтоні, що болівійські війська наново заняли Форт Вангардія й наступили 12 миль на територію Парагваю.

Др. Хуан В. Рамірез, представник Парагваю, оголосив повідомлення від свого уряду й заявив, що ця подія потверджує заяву Парагваю, що Болівія ніколи не респектує територіальних прав, як вирішено в пактах.

Форт Вангардія був сценою першої сутички між військами двох країн, що започаткувало теперішній спір.

Депеша парагвайського уряду каже, що "знову витворилося дуже грізне положення".

В депеші говориться також, що болівійське військо далі тримає в своїх руках парагвайський форт Бокверон, занятий попередньо. Уряд Парагваю дав був приказ відібрати цей форт, але як прийняв посередництво Вашингтонського уряду, він відкликав свій приказ на знак доброї волі. Це використало болівійське військо й заняло форт та пішло в ґлуб парагвайської території.

Болівійський уряд офіційно заперечив повідомлення.

ПРИВІТАННЯ БЕЛІ КУНА НА ХАРКІВСЬКІЙ ПАРТКОНФЕРЕНЦІЇ.

На харківській окружній партійній конференції виступив з привітанням відомий угорський комуністичний провідник тов. Беля Кун, який сказав:

— Вітаю вас від імені Центрального Комітету Комуністичної Партії Угорщини (конференція відповідає на це оваціями).

— Ми, угорські комуністи, вже не раз зустрічалися з українськими комуністами на спільному революційному ділі. На жаль, не довелось зустрітись нам так, щоб більше не розставатися, тоді, коли угорська Червона армія та українська Червона армія прагнули об'єднатися на лавках Західної України. Сподіваюсь, що другим разом це у нас з вами вийде краще! (Оплески).

Комуністи України досі більше цікавилися працею комуністичних партій Польщі та Румунії. Це природно, бо в тих країнах живе чимало ще пригноблених українських робітників та селян. До того ж уряди саме цих країн все були безпосередніми виконавцями волі антанти у підготовці війни проти нас. Але останнім часом біда Угорщини теж увійшла у військову спілку з Польщею та Румунією проти Радянського Союзу. Ось чому тепер ми ждемо від вас найбільш уваги до становища Угорщини, до роботи угорських комуністів. Чи знаєте ви, що уряд Горті "конкурує" з вами, українськими комуністами, у "визволенні" того українського народу, що живе поза Радянською Україною? — Уряд Горті веде жваву й систематичну розкладову й контр-революційну працю серед населення Підкарпатської України, намагаючись, по-перше, заар'єштувати його проти Радянської

прилучити її до фашистської Угорщини.

Угорський генеральний штаб розробляє нині докладні плани нападу на Радянську Україну, на основі зближення поміж урядами Угорщини, Румунії та Польщі.

Шо-ж ми, угорські та українські комуністи й робітники, можемо протиставити цьому плану? Й відповим словами ворога. Недавно в одній з угорських газет офіційно угорського генерального штабу так схарактеризував свою армію: Угорські салдати добрі, щоб воювати проти Чехії чи Румунії, але вони абсолютно нездатні битися з Червоною армією.

Ось оця "нездатність" угорських робітників і селян бути знаряддям контр-революції і є тєю нашою відповіддю, що знищить плани Горті.

Тов. Беля Кун закінчує свою привітальну промову повідомленням про те, що пленум ЦК КПУ недавно розглядав питання про становище у ВКУ й ухвалив повнотою підтримувати ЦК ВКП в його боротьбі проти правого ухилу. (Оплески).

— У боротьбі проти куркульсько-непманського наступу ми, угорські комуністи, будемо вас підтримувати так само, як і в боротьбі проти нападу білих Угорців, Румунів, Поляків! (Бурливі оплески).

ВИДАЮТЬ СУДОВІ КОМУНІСТИЧНИХ ПОСЛІВ.

Комісія чехословацького парламенту постановила позбавити посольської нетикальності й видати судові всім опозиційним послам, у тім числі трох послів комуністів: Суровяка, Гагена й Гаруса. Їх обвинувачують в порушенні закону про "оборону республіки" та в "заклику до насиль-

ДВОХ УБИТИХ І 21 РАНЕНИХ У КОПАЛЬНІ.

ЛОНДОН, 28. грудня. — З Йоганнесбургу в Південній Африці доносять, що в тамошній копальні Робінсон загинуло двоє робітників, один європейець і один тубилець, коли кіш, в яким спускаються робітники, полетів на дно майні. Шість європейських робітників і 15 тубилецьких були тяжко поранені.

В МАЙНІ ЗАГІНУЛО ЧОТИРОХ ВІЗНІВ.

РЕЛІ, Норт Каролайна, 28-го грудня. — У вугільній копальні в Сенфорд увірвався кабель від коша, в якому вилізали наверх стейтові в'язні, що працюють в майні, в наслідок чого кіш полетів на долину. Чотириох в'язнів було убитих і сім ранених.

ЗАМАХ НА РАДЯНСЬКИЙ КОНСУЛЯТ У ЛЬВОВІ.

Львівське "Діло" з 11. грудня містить таку новину: Львівську поліцію повідомлено, що на радянський консулят планують замах, тому поліція патрулювала на вул. Набеляка й притримували тут якихсь молодих людей, що вешталися біля консуляту. Арештовані зізнали, що їх наняв якийсь Вол. Чоловський в польській академічній шапці. Поліція арештувала Чоловського і ще якогось Сою.

В КИТАЮ ГОЛОДУЄ 12 МІЛІОНІВ ЛЮДЕЙ.

НЮ ЙОРК, 28. грудня. — Американський комітет для допомоги голодуючим в Китаю каже, що 12 мільонів Китайців грозить голодова смерть. Через брак відповідної поживи в північній Китаю лютують різні пошести.

РУМУНСЬКИЙ УРЯД КУПУЄ ПРИВАТНІ ЗАЛІЗНИЦІ.

БУКАРЕШТ, 28. грудня. — Румунський уряд оповістив, що закінчив переговори в справі закупки всіх залізниць, що були досі в приватних руках. Такі залізничні були головно в Семгороді. Головні залізничні лінії вже є в руках держави. Всі залізничні в Румунії є около 7,000 миль.

НА ФИЛИПІНАХ ЗАГІНУЛО 500 ЛЮДЕЙ.

ВАШІНГТОН, 29. грудня. — Американський Червоний Хрест отримав відомість з урядового жерела, що під час недавнього тайфуну на Філіппінах загинуло 500 людей і було розбитих 20 кораблів. Тепер нужда і голод загрожують шістьом провінціям.

ПРЕЗ. ПЛЬ СКАСУВАВ НАГЛІ ЕКЗЕКУЦІЇ.

МІСТО МЕКСИКО, 27. грудня. — Президент Гіль видав приказ скасувати наглі екзекуції. Він сповістив, що навіть особи, переланані на відкритім бунті проти уряду, не будуть негайно страчені, але будуть передані владі, щоб над ними відбувся формальний суд.

Товариші! Відновляйте переплату на "Українські Рес-

ІМПЕРІАЛІСТИ ПРИЗНАЮТЬ КИТАЄВІ ТАРИФОВУ АВТОНОМІЮ.

Син Чан Цо-Ліна без застереження прийняв владу нанкінського уряду й висвіс націоналістичний прапор.

ЛОНДОН, 28. грудня. — Велика Британія, Голандія, Швеція, Данія й Португалія заключили з Китаєм договори, в яких визнали новий націоналістичний уряд і в той сам час признали Китаєві повну тарифову автономію.

В додатку до цих договорів Данія й Португалія зреклись екстериторіальних прав почавши від 1939 року. Також підписано вчора в Нанкіні ще один договір, а це між Китаєм та Іспанією, однак його зміст не є ще відомий.

Бритійський договір уневажає всі постанови попередніх договорів, що в який небудь спосіб обмежували право Китаю визначувати свої митні тарифи. Подібний крок був попередньо зроблений Злученими Державами, Францією, Німеччиною та низкою інших держав.

МУКДЕН, Манджурія, 29-го грудня. — Генерал Чан Су-Ліан й його спільники сповістили сьогодні, що вони рішили без застереження прийняти владу нанкінського уряду й висвісити прапор націоналістичного Китаю.

Чан Со-Ліан є сином відомого реакційного генерала Чан Цо-Ліна, від якого він одиждив правління в трох східних провінціях. Чан Цо-Лін боровся проти наступу націоналістів на північ минулого року. Однак він був примушений відступити з Пекіну й в часі утечі до своєї твердині в Муكدені він був серйозно ранений, коли бомба розірвала його залізничний вагон. З того він пізнав помер.

Його син і наслідник, не бачучи для себе іншого виходу, гондися на помірненні з націоналістами, а вони в заміну за це запропонували йому місце в раді шішайцятюх.

СІПАР МАЄ ПОВЕРХ 48 МІЛІОНІВ ДОЛАРІВ ЧИСТОГО ЗИСКУ.

МОНТРЕАЛ, 28. грудня. — Минулий місяць був найліпший листопад в історії Сіпара. Розуміється, був це найліпший листопад для компанії, а не для робітників, що в неї працюють. За той місяць компанія мала чистого зиску \$7,306,109 (7 мільонів 306 тисяч 109 доларів). Був це взагалі найліпший місяць для компанії від жовтня 1925 року.

За 11 місяців цього року Сіпар мав чистого зиску \$48,537,678 (48 мільонів 537 тисяч 678 доларів), то є на \$10,695,273 більше, як за той сам час минулого року.

ОТТАВА, 29. грудня. — Департамент іміграції й колонізації сповіщає, що в місяці листопада до Канади прибуло 6,844 імігрантів, то є на 16 проц. більше, як в листопаді минулого року. З того числа було 2,059 Бритійців, 1,955 з Злучених Держав, 1,389 з "ліпших" європейських країн і 1,441 інших.

Іміграція до Канади за вісім місяців теперішнього фіскального року, від квітня до листопада, вносила 138,598 осіб, то є на 11 проц. більше, як за той сам протяз часу минулого року. З того числа було 49,449 Бритійців, 23,329 з Злучених Держав, 23,633 з "ліпших" європейських країн і 42,187 з інших країн.

КОМУНІСТИЧНИЙ ПОСОЛ ОСУДЖУЄ УРЯД ТА ПЕПЕСІВЦІВ.

ВАРШАВА. — Уряд подав до сойму для ратифікації "міжнародно конвенцію про догляд над торговлею зброї та про заборону газової війни", що її підписала Польща. Доповідав про цю конвенцію пепесівець Чалінський.

Від імені комуністичної фракції посол Силула оголосив декларацію, де сказано: — Конвенція, що її пропонує соймові для ратифікації один з лідерів ППС, є один з виявів брехливого-паціфістської кампанії міжнародної буржуазії та її агентів з II-го Інтернаціоналу. Наколи-б міжнародна буржуазія дійсно бажала миру, а не провокувала-б війну, вона не відкинула-б пропозиції Литвінова, що поставив справу про роззброєння на реальний ґрунт. Наколи-б уряд, що від імені Залеського пропонує ратифікувати конвенцію, дійсно хотів миру, він давно прийняв би пакт про ненапад, що його неодноразово пропонував радянський уряд.

— За єдину гарантію миру є братерська спілка робітників усіх країн в єднанні з селян-

зачі сповіщає, що в місяці листопада до Канади прибуло 6,844 імігрантів, то є на 16 проц. більше, як в листопаді минулого року. З того числа було 2,059 Бритійців, 1,955 з Злучених Держав, 1,389 з "ліпших" європейських країн і 1,441 інших.

Іміграція до Канади за вісім місяців теперішнього фіскального року, від квітня до листопада, вносила 138,598 осіб, то є на 11 проц. більше, як за той сам протяз часу минулого року. З того числа було 49,449 Бритійців, 23,329 з Злучених Держав, 23,633 з "ліпших" європейських країн і 42,187 з інших країн.

Професор штрабурського університету Теніє вихарував, що в Європі існує 120 мов, які розмовляє приблизно 461 мільонів людей. Найбільше поширеною є мова німецька: не розмовляє 81 міль. осіб, далі йдуть: російська 70 міль., англійська 47 міль., італійська 41 міль., французька 40 міль., українська 34 міль., польська 23 міль., еспанська 16 міль., румунська 14 міль., малярська 10 міль., сербська 9 міль. З цієї статистики виходить, що найбільше живаними мовами в Європі є мови славянські, якіми розмовляє 160 міль. Романськими мо-